

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA
2017 M. GEGUŽĖS 1 D. – 2017 M. GEGUŽĖS 31 D.

APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISMŲ PRAKTIKOS DEPARTAMENTAS

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE	3
4. NORMINIŲ ADMINISTRACINIŲ AKTŲ TEISĖTUMO PATIKRA	3
<i>Dėl reikalavimo kredito davėjui atsižvelgti į kredito gavėjo sutuoktinio finansinę padėtį teisėtumo .....</i>	<i>3</i>
7. SOCIALINĖ APSAUGA	4
<i>Dėl šalpos išmokos nemokėjimo asmeniui, nuteistam laisvės atėmimo bausme .....</i>	<i>4</i>
8. UŽSIENIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS	5
<i>Dėl užsieniečio išvykimo iš Europos Sąjungos periodo vertinimo .....</i>	<i>5</i>
15. ŽEMĖS TEISINIAI SANTYKIAI.....	6
<i>Dėl bendraturčio teisės pertvarkyti bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomą žemės sklypą atidalijimo būdu, kai kitam bendraturčiui priklausanti žemės sklypo dalis yra areštuota.....</i>	<i>6</i>
20. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, ATsirADUSIĄ DĖL VALDŽIOS INSTITUCIJŲ NETEISĖTŲ VEIKSMŲ	6
<i>Dėl netinkamu direktyvos perkėlimu padarytos žalos atlyginimo .....</i>	<i>6</i>
21. VALSTYBĖS TARNAUTOJO STATUSO ĮGIJIMAS, PASIKEITIMAS, PRARADIMAS IR ATSAKOMYBĖ	8
<i>Dėl vertinimo, ar profesinė sąjunga davė sutikimą skirti tarnybinę nuobaudą .....</i>	<i>8</i>
29. NACIONALINIŲ, EUROPOS SĄJUNGOS IR UŽSIENIO INSTITUCIJŲ FINANSINĖ PARAMA.....	8
<i>Dėl pakartotinio pažeidimo ir patikros ataskaitos vertinimo .....</i>	<i>8</i>
30. ENERGETIKA	10
<i>Dėl buto atsijungimui nuo centralizuoto šildymo reikalingų atlikti veiksmy .....</i>	<i>10</i>
34. TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖ.....	11
<i>Dėl įrodymų, gautų tiriant nusikaltimą, naudojimo nustatant Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimą ...</i>	<i>11</i>
37. BAUSMIŲ VYKDYMO IR SUĖMIMO SĄLYGOS.....	12
<i>Dėl asmens laikymo izoliuotu (vienumoje) ilgą laiką.....</i>	<i>12</i>
II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA	13
43. TEISĖ KREIPTIS Į TEISMĄ IR JOS REALIZAVIMAS	13
<i>Dėl skundo dėl pataisos namų veiksmy, sprendžiant lygtinio paleidimo klausimą, teisingumo .....</i>	<i>13</i>
<i>Dėl atsisakymo priimti skundą, kai atsakovas panaikina su skundo reikalavimu susijusį teisės aktą.....</i>	<i>14</i>
<i>Dėl galimybės skųsti laikinai galiojusį Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sprendimą .....</i>	<i>14</i>
50. ĮRODYMAI IR ĮRODINĖJIMAS	15
<i>Dėl specialisto išvados vertinimo bei paneigimo .....</i>	<i>15</i>

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) procesinių sprendimų ir Specialiosios teisėjų kolegijos nutarčių dėl teisingumo santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi.

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje

4. Norminių administracinių aktų teisėtumo patikra

4.1. Centrinio valstybinio administravimo subjektų norminių administracinių aktų teisėtumas

Dėl reikalavimo kredito davėjui atsižvelgti į kredito gavėjo sutuoktinio finansinę padėtį teisėtumo

Apžvelgiamoje byloje buvo tiriamas Lietuvos banko 2013 m. kovo 19 d. nutarimu Nr. 03-62 patvirtintų Vartojimo kredito gavėjų kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo nuostatų (toliau – Nuostatai) 4 punktą (2016 m. sausio 28 d. nutarimo Nr. 03-12 redakcija, galiojusi nuo 2016 m. vasario 1 d. iki 2017 m. sausio 25 d.). Byloje spręsta, ar šis punktas tiek, kiek jis apibrėžė vartojimo kredito gavėjo pajamų, išlaidų ir finansinių įsipareigojimų sąvoką, atitinka konstitucinį teisinės valstybės principą ir Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo 8 straipsnio 5 dalies nuostatas.

Tirtame Nuostatų 4 punkte buvo nustatyta, kad Nuostatuose vartojimo kredito gavėjo pajamos, išlaidos ir finansiniai įsipareigojimai suprantami kaip vartojimo kredito gavėjo šeimos pajamos, išlaidos ir finansiniai įsipareigojimai, išskyrus atvejus, kai vartojimo kredito davėjas arba tarpusavio skolinimo platformos operatorius turi įrodymų, kad tinkamam kreditingumo įvertinimui pakanka informacijos tik apie vartojimo kredito gavėją. Šeima laikomi susituokę asmenys.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija nustatė, kad tirtas Nuostatų 4 punktas iš esmės atitiko vartojimo kredito santykių teisinio reguliavimo tikslus. Nuostatuose įtvirtinti reikalavimai, kuriais siekiama užtikrinti, kad kredito davėjas *inter alia* atsižvelgtų į visų vartojimo kredito gavėjo įsipareigojimų pagal vartojimo kredito ir kitas sutartis su finansų įstaigomis vidutinės įmokos dydžio ir pajamų santykį (Nuostatų 9, 10 punktai). Pagal Nuostatų 6 punktą, atsakinguoju skolinimu laikoma tokia vartojimo kredito davėjų vykdoma skolinimo arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veikla, kai teikiant vartojimo kreditus laikomasi tam tikrų nuostatų, sudarančių prielaidas tinkamai įvertinti vartojimo kredito gavėjo kreditingumą ir užkertančių vartojimo kredito gavėjui galimybę prisiimti pernelyg didelę finansinių įsipareigojimų našą. Nuostatų 4 punkte pateiktas kredito gavėjo pajamų, išlaidų ir įsipareigojimų apibrėžimas kaip šeimos (kredito gavėjo ir jo sutuoktinio) pajamų, išlaidų ir įsipareigojimų, reiškia, kad, kai tai reikalinga, kredito davėjas privalo į šias pajamas atsižvelgti, vertindamas *inter alia* įmokos dydžio ir šeimos (kredito gavėjo ir jo sutuoktinio) pajamų santykį, siekiant nustatyti ar kredito gavėjas neprisiima pernelyg didelės finansinių įsipareigojimų naštos ir galės vykdyti prisiimtus finansinius įsipareigojimus visą vartojimo kredito sutarties laikotarpį.

Nuostatų 4 punkte iš esmės buvo įtvirtinta pareiga, kada tai reikalinga siekiant užtikrinti atsakingojo skolinimo principo įgyvendinimą, įvertinti kredito gavėjo sutuoktinio pajamas, išlaidas ir finansinius įsipareigojimus, tuo patikrinant kredito gavėjo kreditingumą. Ši norma detalizavo *inter alia* Vartojimo kredito įstatymo 8 straipsnio 4 dalies 2 punkto reikalavimą vartojimo kredito davėjui tikrinant gavėjo kreditingumą įvertinti visus objektyviai numanomus reikšmingus veiksnius – šiame punkte yra pateiktas tokių veiksnių pavyzdinis sąrašas ir kartu įtvirtinta pareiga įvertinti kitą vartojimo kredito davėjui prieinamą informaciją, galinčius turėti įtakos vartojimo kredito gavėjo kreditingumui veiksnius. Tai reiškia, kad kredito davėjai, kada tai reikalinga tinkamam kreditingumo patikrinimui, atsižvelgdami į individualios situacijos ypatumus, privalo neapsiriboti Vartojimo kredito įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje nurodytų veiksnių įvertinimu.

Kadangi kredito gavėjo sutuoktinio pajamos, išlaidos ir finansiniai įsipareigojimai gali turėti įtakos vartojimo kredito gavėjo kreditingumui, atsižvelgiant į individualios situacijos ypatumus, pareiga patikrinti kredito gavėjo sutuoktinio pajamas, išlaidas ir finansinius įsipareigojimus (pagal tuos pačius reikalavimus, kuriais vadovaujantis yra tikrinamos paties kredito gavėjo pajamos, išlaidos ir finansiniai įsipareigojimai) kyla iš Vartojimo kredito įstatymo 8 straipsnio 4 dalies 2 punkto reikalavimo, vartojimo kredito davėjui tikrinant gavėjo kreditingumą, įvertinti visus objektyviai numanomus reikšmingus veiksnius. Pažymėta, kad pagal tirtą Nuostatų 4 punktą, kada tai nėra reikalinga, sutuoktinio pajamos ir finansiniai įsipareigojimai neprivalo būti vertinami – šiame punkte numatyta, kad tais atvejais, kada vartojimo kredito davėjas arba tarpusavio skolinimo platformos operatorius turi įrodymų, kad tinkamam kreditingumo įvertinimui pakanka

informacijos tik apie vartojimo kredito gavėją, vartojimo kredito gavėjo pajamos, išlaidos ir finansiniai įsipareigojimai nėra suprantami kaip vartojimo kredito gavėjo šeimos pajamos, išlaidos ir finansiniai įsipareigojimai. Tai reiškia, kad Lietuvos bankas, Nuostatų 4 punkte nustatydamas, jog šiuose Nuostatuose kredito gavėjo pajamos, išlaidos ir finansiniai įsipareigojimai suprantami kaip vartojimo kredito gavėjo šeimos pajamos, išlaidos ir finansiniai įsipareigojimai (išskyrus minėtas išimtis), nesukūrė naujos bendro pobūdžio normos, kurios nebuvo įgalios priimti ar kuri konkuruotų su įstatymo normomis – kredito gavėjo sutuoktinio pajamos, išlaidos ir finansiniai įsipareigojimai laikytini vienu iš Vartojimo kredito įstatymo 8 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytų reikšmingų veiksnių, todėl pareiga į juos atsižvelgti kyla iš šio įstatymo 8 straipsnio 4 dalies nuostatų, kurias detalizuoti, pagal to paties įstatymo 8 straipsnio 5 dalį, Lietuvos bankas yra eksplicitiškai įgalios.

Atsižvelgusi į tai, kas išdėstyta, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pripažino, kad Nuostatų 4 punktas tiek, kiek jis apibrėžė vartojimo kredito gavėjo pajamų, išlaidų ir finansinių įsipareigojimų sąvoką, buvo patvirtintas Lietuvos bankui tinkamai įgyvendinant įstatymais suteiktus įgaliojimus ir **neprieštaravo** konstituciniam teisinės valstybės principui bei Vartojimo kredito įstatymo 8 straipsnio 5 dalies nuostatoms.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2017 m. gegužės 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. el-10-858/2017

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00001-2017-9

Procesinio sprendimo kategorijos: 4.1; 33

[Prieiga internete](#)

7. Socialinė apsauga

7.7. Valstybinės šalpos išmokos

Dėl šalpos išmokos nemokėjimo asmeniui, nuteistam laisvės atėmimo bausme

Aptariamoje byloje pirmosios instancijos teismas netenkino pareiškėjo skundo reikalavimo panaikinti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus sprendimą, kuriuo, vadovaujantis Valstybinių šalpos išmokų įstatymo 19 straipsnio 15 dalimi ir 22 straipsnio 5 dalimi, nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. sustabdytas pareiškėjui paskirtos šalpos pensijos mokėjimas (1 p.), nustatyta, kad nuo 2014 m. balandžio 1 d. iki 2015 m. rugsėjo 1 d. pareiškėjui permokėta 2 676,52 Eur šalpos pensijos (2 p.); paprašyta pareiškėjo šią permoką grąžinti į Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos sąskaitą (3 p.).

Byloje nustatyta, kad Socialinės paramos skyrius pareiškėjui, kaip asmeniui, neįgaliam nuo vaikystės, nuo 2006 m. rugsėjo 18 d. paskyrė šalpos išmoką (šalpos pensiją).

Valstybinių šalpos išmokų įstatymo 22 straipsnis numato šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo ypatumus. Šio straipsnio 5 dalyje nustatytas ypatumas, kad šalpos išmokos neskiriamos, o paskirtosios nemokamos asmenims kardomojo kalinimo (suėmimo) metu, taip pat asmenims, nuteistiems laisvės atėmimo bausmėmis.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad Valstybinių šalpos išmokų įstatymo 22 straipsnyje numatytas paskirtų šalpos išmokų sustabdymas yra terminuota priemonė, kurios pradžią ir pabaigą lemia atitinkami teisiškai reikšmingi faktai. Paskirtų šalpos išmokų mokėjimo laisvės atėmimo bausmę atliekantiems asmenims, turintiems teisę į tokią išmoką, šalpos išmokos sustabdymo pradžia siejama su tokių asmenų nuteisimu (nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį jie buvo nuteisti), o pabaiga su paleidimu iš įkalinimo vietos (gavus reikiamą prašymą, pradedama mokėti nuo dienos, einančios po paleidimo dienos). Faktas, kad pareiškėjas yra nuteistas laisvės atėmimo bausme ir ją atlieka pataisos namuose byloje buvo nustatytas. Šis faktas atsakovui buvo pagrindas taikyti Valstybinių šalpos išmokų įstatymo 22 straipsnio 5 dalį ir stabdyti pareiškėjui paskirtos šalpos pensijos mokėjimą.

Pirmosios instancijos teismas pagrįstai ir teisingai nustatė, kad pareiškėjas neįvykdė Valstybinių šalpos išmokų įstatymo 19 straipsnio 15 dalyje nustatytos pareigos pranešti apie aplinkybes, turinčias įtakos šalpos išmokos mokėjimui. Pareiškėjo teiginius, esą Socialinės paramos skyrius jo neinformavo apie galimas nepranešimo pasekmes, paneigė bylos įrodymai. Pareiškėjui neįvykdžius įstatyme nustatytos pareigos, atsakovas, gavęs iš Vidaus reikalų ministerijos Informatikos ir ryšių departamento informaciją apie aplinkybes, apie kurias per įstatyme nustatytą terminą Socialinės paramos skyriui turėjo pranešti

pareiškėjas ar jį atstovaujantis asmuo, vadovaudamasis Valstybinių šalpos išmokų įstatymo 19 straipsnio 15 dalimi, turėjo pagrindą konstatuoti šalpos pensijos permoką ir pasiūlyti pareiškėjui ją grąžinti.

Pareiškėjo apeliacinis skundas netenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2017 m. gegužės 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-536-146/2017

Teisminio proceso Nr. 3-63-3-02243-2015-4

Procesinio sprendimo kategorija 7.7

[Prieiga internete](#)

8. Užsieniečių teisinė padėtis

8.2. Europos Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisė apsigyventi Lietuvoje

8.2.1. Europos Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisė laikinai gyventi Lietuvoje

Dėl užsieniečio išvykimo iš Europos Sąjungos periodo vertinimo

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos sprendimo, kuriuo panaikinta pareiškėjo teisė laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje ir jam išduota Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo laikinai gyventi šalyje kortelė, teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėjui Nigerijos Federacinės Respublikos piliečiui buvo išduota Europos Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo laikinai gyventi šalyje kortelė, galiojanti penkerius metus, tačiau atsižvelgus į Norvegijos Karalystės pateiktą informaciją, kad pareiškėjas buvo nelegaliai apsistojęs ir dirbo Norvegijos Karalystėje mažiausiai metus ir 5 mėnesius, į tai, kad pareiškėjo gyvenamosios vietos deklaracija Lietuvos Respublikoje panaikinta, bei į tai, kad pareiškėjas nurodytu laiku neatvyko į Migracijos valdybą, kortelė buvo panaikinta.

Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad Norvegijos Karalystės pateikta informacija apie tai, kad pareiškėjas nelegaliai gyveno Norvegijoje bent 1 metus ir 5 mėn., nesant duomenų, apie kokį laikotarpį kalbama, negalėjo vienareikšmiškai sudaryti pagrindą konstatuoti, jog pareiškėjas ne Lietuvoje, o Norvegijoje gyveno būtent 1 metus ir 5 mėn., atsižvelgiant į Norvegijos Karalystės sprendimo išsiųsti pareiškėją iš šalies priėmimo datą. Tai, kad pareiškėjo gyvenamosios vietos deklaracija Lietuvoje buvo panaikinta, nesant duomenų apie pareiškėjo deklaruotą išvykimą, taip pat nesudarė pagrindo vienareikšmiškai teigti, kad pareiškėjas faktiškai nebegyveno Lietuvoje. Tačiau aplinkybę, kad pareiškėjas ilgesniam nei 6 mėnesių laikotarpiui buvo išvykęs iš Lietuvos, patvirtino paties pareiškėjo ir jo sugyventinės teismo posėdžio metu pateikti paaiškinimai. Taigi pirmosios instancijos teismas sprendė, kad duomenų apie pareiškėjo buvimą (išvykimą ir atvykimą) Lietuvos Respublikoje 2016 metais visuma buvo pakankama konstatuoti pagrindą panaikinti pareiškėjui teisę laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje ir pareiškėjui išduotą Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo laikinai gyventi šalyje kortelę.

LVAT nurodė, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė ginčo teisinį santykį reguliuojančias teisės normas: vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Įstatymas) 106 straipsnio 1 dalies 6 punktu, Europos Sąjungos valstybės narės piliečio ir (ar) jo šeimos narių teisė laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje panaikinama, jeigu išvykstama iš Lietuvos Respublikos gyventi ilgesniam kaip 6 mėnesių laikotarpiui, išskyrus atvejus, kai nebuvimas Lietuvos Respublikoje yra susijęs su svarbiomis priežastimis (pavyzdžiui, dėl nėštumo, sunkios ligos, mokymosi). Kadangi Įstatymo 106 straipsnio 1 dalies 6 punkte, skirtingai nei, pavyzdžiui, Įstatymo 104 straipsnio 5 dalyje (2012 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XI-2189 redakcija), nėra nustatyta, kad ilgesnis nei 6 mėnesių išvykimo iš Lietuvos Respublikos laikotarpis gali susidaryti tam tikru laikotarpiu, jis (laikotarpis) turi būti nepertraukiamas, t. y. jeigu išvykstama iš Lietuvos Respublikos gyventi ilgesniam kaip 6 mėnesių laikotarpiui iš eilės, išskyrus atvejus, kai nebuvimas Lietuvos Respublikoje yra susijęs su svarbiomis priežastimis (pavyzdžiui, dėl nėštumo, sunkios ligos, mokymosi).

LVAT konstatavo, kad pareiškėjas 2016 metais buvo išvykęs iš Lietuvos Respublikos gyventi ilgesniam kaip 6 mėnesių laikotarpiui, tačiau šis 6 mėnesių laikotarpis nebuvo nepertraukiamas. Migracijos departamentas minėtų duomenų pagrindu neturėjo teisės panaikinti pareiškėjui teisės laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje pagal Įstatymo 106 straipsnio 1 dalies 6 punktą, todėl jo priimtas sprendimas, pagal bylos nagrinėjimo ribas, pagal kurias pirmosios instancijos teismo sprendimo pagrįstumas ir teisėtumas

tikrinamas neperžengiant apeliacinio skundo ribų, buvo neteisėtas. O spręsti dėl teisės laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje ir Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo laikinai gyventi šalyje kortelės panaikinimo pareiškėjui, vadovaujantis Norvegijos Karalystės pateikta informacija, būtų galima tik gavus papildomus duomenis.

Apeliacinis skundas patenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas – panaikinti Departamento sprendimą.

2017 m. gegužės 17 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-3456-624/2017

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03531-2016-4

Procesinio sprendimo kategorija 8.2.1

[Prieiga internete](#)

15. Žemės teisiniai santykiai

15.8. Kiti su žemės teisiniais santykiais susiję klausimai

Dėl bendraturčio teisės pertvarkyti bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomą žemės sklypą atidalijimo būdu, kai kitam bendraturčiui priklausanti žemės sklypo dalis yra areštuota

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl savivaldybės administracijos 2015 m. balandžio 20 d. sprendimo, kuriuo buvo atsisakyta rengti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą paaiškęjus, kad siekiamo pertvarkyti žemės sklypo dalis buvo areštuota. Šį žemės sklypą bendrosios dalinės nuosavybės teise valdė pareiškėja I. B. ir trečiasis suinteresuotas asmuo A. J., kuriam priklausanti dalis ir buvo areštuota.

Vertindama šią faktinę aplinkybę, LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad nors Civilinio kodekso 4.80 straipsnio 1 dalis numato teisę kiekvienam bendraturčiui reikalauti atidalyti jo dalį iš bendrosios dalinės nuosavybės, tačiau kaip ir bet kurią kitą teisę, taip ir teisę atidalyti bendrosios dalinės nuosavybės teise bendraturčiui priklausančią žemės sklypo dalį, bendraturtis gali įgyvendinti tik laikydamasis ginčo atsiradimo (ginčijamo sprendimo priėmimo) metu galiojančių teisės normų reikalavimų. Be to, ji turi būti realizuojama norminių aktų nustatyta tvarka. Vienas iš tokių teisės aktų yra Lietuvos Respublikos žemės įstatymas, kurio 30 straipsnio 9 dalyje numatyta, kad negali būti sujungiami, padalijami, atidalijami ar perdalijimo būdu pertvarkomi areštuoti žemės sklypai arba teismo ginčo objektu esantys žemės sklypai.

Pareiškėja manė, kad pirmosios instancijos teismas neteisingai taikė Žemės įstatymo 30 straipsnio 9 dalį, nes šiuo atveju yra areštuotas ne visas ginčo žemės sklypas, o tik jo dalis, priklausanti A. J. LVAT teisėjų kolegija, atsižvelgusi į tai, kad visas ginčo žemės sklypas priklauso keletui savininkų bendrosios dalinės nuosavybės teise ir nėra tarp jų padalintas, nėra aiškiai nustatytos dalys, sprendė, kad nustatytas apribojimas (areštas) žemės sklypo dalims yra aktualus visam žemės sklypui, kadangi Žemės įstatymo 30 straipsnio 9 dalis neišskiria dalies žemės sklypo arešto. Ši nuostata taikytina nepriklausomai nuo to, ar areštuotas (yra ginčo objektu) visas žemės sklypas, ar tik jo dalis.

LVAT pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą.

2017 m. gegužės 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-3423-602/2017

Teismo proceso Nr. 3-64-3-01540-2015-4

Procesinio sprendimo kategorijos: 15.6; 15.8

[Prieiga internete](#)

20. Civilinė atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų

20.2. Civilinės atsakomybės sąlygos

20.2.3.1. Turtinė žala

Dėl netinkamu direktyvos perkėlimu padarytos žalos atlyginimo

Nagrinėtu atveju byloje kilo ginčas dėl turtinės ir neturtinės žalos, atsiradusios dėl Lietuvos valstybės netinkamo 1990 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvos Nr. 90/314/EEB Dėl kelionių, atostogų ir organizuotų

išvykų paketų nuostatų, susijusių su turisto nuostolių, patirtų dėl kelionių organizatoriaus nemokumo, kompensavimo sąlygų (toliau – Direktyva 90/314), perkėlimo į nacionalinės teisės aktus, atlyginimo.

Pareiškėjas su kelionių organizatoriumi UAB „Freshtravel“ sudarė turizmo paslaugų sutartį. Kelionių organizatorius tapo nemokus ir dėl to kelionės nesuorganizavo, o pareiškėjui buvo grąžinta ne visa už įsigytą kelionės paketą sumokėta suma, todėl jis patyrė nuostolių. Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė nurodydamas, kad priimant Turizmo įstatymo pakeitimo įstatymą, buvo vykdoma Lietuvos Respublikos pareiga perkelti Direktyvos 90/314 nuostatas į nacionalinę teisę, be to, nė viena iš to įstatymo nuostatų, reglamentuojančių kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimą, taip pat su kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimu susiję Turizmo įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai nėra pripažinti prieštaraujančiais Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir (arba) įstatymams, todėl šie teisės aktai yra galiojantys ir teisėti, o Lietuvos Respublika nėra gavusi jokių kompetentingų Europos Sąjungos institucijų ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimų, kuriuose būtų konstatuojama, kad Lietuvos Respublika netinkamai į nacionalinę teisę perkėlė Direktyvą 90/314. Aplinkybė, kad Europos Komisijoje prieš Lietuvos Respubliką buvo pradėta Europos Sąjungos teisės pažeidimų procedūra dėl Direktyvos 90/314 galbūt netinkamo perkėlimo ir įgyvendinimo, teismo nuomone, pati savaime nepatvirtino fakto, kad Lietuvos Respublika į nacionalinę teisę netinkamai perkėlė Direktyvos 90/314 nuostatas, nes minėta procedūra bylos nagrinėjimo metu dar nebuvo užbaigta. Atsižvelgdamas į tai, pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad šiuo atveju nebuvo pagrindo teigti, kad Lietuvos Respublika netinkamai į nacionalinę teisę perkėlė Direktyvos 90/314 nuostatas, todėl nenustačius, kad nagrinėtu atveju valstybė atliko neteisėtus veiksmus, nebuvo teisinio pagrindo priteisti pareiškėjui iš Lietuvos valstybės turtinę ir neturtinę žalą.

LVAT, apžvelgęs bylai reikšmingą nacionalinį reguliavimą, atkreipė dėmesį, kad kai bendra turistų pareikštų reikalavimų suma yra didesnė už laidavimo draudimo sutartyje nustatytą laidavimo draudimo sumą ar jos likutį, pirmiausia išmokama už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų esančio ir neturinčio galimybės savarankiškai grįžti į Lietuvos Respubliką turisto organizuoto grąžinimo į išvykimo vietą Lietuvos Respublikoje išlaidas ir su tuo susijusias kitas pagrįstas išlaidas, o likusi suma paskirstoma proporcingai turistų pareikštų reikalavimų dydžiui (tokiu būdu pareiškėjui nagrinėjamoje byloje buvo kompensuota 4,96 proc. jo sumokėtos už neįvykusią kelionę sumos). Tačiau po tokio kompensavimo likusios patirtų nuostolių dalies atlyginimas nacionalinėje teisėje nėra reglamentuotas, nors vadovaujantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, kurioje aiškinama bylai aktuali Direktyvos 90/314 nuostata, draudžiami nacionaliniai teisės aktai, kuriuose įtvirtinta tvarka negalima pasiekti to, kad vartotojui realiai būtų užtikrinta, kad kelionių organizatoriaus nemokumo atveju visi jo sumokėti pinigai bus grąžinti ir jis bus repatrijuotas. Todėl LVAT darė išvadą, kad nacionaliniuose teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas neužtikrina Direktyvos 90/314 7 straipsnyje įtvirtinto visiško turisto patirtų nuostolių atlyginimo kelionių organizatoriui tapus nemokiam, t. y. neužtikrina turisto (šiuo atveju pareiškėjo) teisių apsaugos. Todėl LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad Lietuvos valstybė šiuo atveju netinkamai perkėlė ir įgyvendino Direktyvos 90/314 7 straipsnį.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikoje išplėtotų valstybės atsakomybės už žalą pažeidus Europos Sąjungos teisę sąlygų kontekste išanalizavęs bylos aplinkybes, LVAT darė išvadą, kad visos sąlygos, kuriomis Europos Sąjungos teisė garantuoja teisę į valstybei narei priskirtinu Sąjungos teisės pažeidimu asmenims padarytos žalos atlyginimą, laikytinos nustatytomis. Nacionaliniais teisės aktais šiuo atveju nebuvo užtikrintas Direktyvos 90/314 garantuojamas turisto teisių į visišką pinigų, sumokėtų už kelionę, grąžinimas kelionės organizatoriaus nemokumo atveju, dėl to pareiškėjai patyrė turtinę žalą – tiesioginius nuostolius, kuriuos valstybė turi atlyginti.

Reikalavimo priteisti neturtinę žalą aspektu LVAT pažymėjo, kad nuo asmens nepriklausantys veiksniai, dėl kurių pasikeitė jo atostogų planai, gali sukelti tam tikrą pasipiktinimą, laikino pobūdžio įtampą, papildomus rūpesčius. Tačiau konstatuotas netinkamas Direktyvos 90/314 nuostatų perkėlimas nagrinėtu atveju neturėjo įtakos tokiam pareiškėjo atostogų planų pasikeitimui, dėl kurio, kaip teigė pareiškėjas, jis patyręs nepatogumus ir dvasinius išgyvenimus. Kitaip tariant, nebuvo nustatytas priežastinis ryšys tarp netinkamo Direktyvos 90/314 perkėlimo ir pareiškėjo patirtos neturtinės žalos. Be to, pareiškėjas neįrodė, kad pats Direktyvos 90/314 netinkamas perkėlimas *ipso* (savaime) jam sukėlė tam tikrus neigiamus išgyvenimus.

Apeliacinis skundas patenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas, pareiškėjui priteista iš atsakovo Lietuvos valstybės, atstovaujamos Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos, turtinės žalos atlyginimas, kita pirmosios instancijos teismo sprendimo dalis palikta nepakeista.

2017 m. gegužės 8 d. nutartis administracinėje byloje eA-990-502/2017

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04100-2015-6

Procesinio sprendimo kategorijos 1.2.2; 1.2.3; 20.2.3.1; 20.2.3.2

[Prieiga internete](#)

21. Valstybės tarnautojo statuso įgijimas, pasikeitimas, praradimas ir atsakomybė

21.2. Tarnybinės nuobaudos

Dėl vertinimo, ar profesinė sąjunga davė sutikimą skirti tarnybinę nuobaudą

Byloje nustatyta, kad Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – AVPK) vyresniajam patruliui (pareiškėjui) Vilniaus AVPK viršininko 2015 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu buvo paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba. Pirmosios instancijos teismas Vilniaus AVPK 2015 m. rugpjūčio 6 d. įsakymą panaikino, nustatęs, kad prieš skiriant tarnybinę nuobaudą, nebuvo tinkamai informuota profesinė sąjunga ir nebuvo gautas jos sutikimas.

LVAT teisėjų kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad atsakovas, negavęs atsakymo į elektroniniu paštu siųstą prašymą, nesiėmė kitų pakankamų priemonių, kad pakartotinai susisiektų su profesine sąjunga, įteiktų dokumentus ir gautų atitinkamą Kauno apskrities policijos ir kitų teisėsaugos darbuotojų profesinės sąjungos atsakymą šiuo klausimu.

Byloje esantys dokumentai patvirtino, kad atsakovas 2015 m. liepos 20 d. raštą siuntė elektroniniu paštu dviem profesinėms sąjungoms: Vilniaus apskrities ikiteisminio tyrimo įstaigų profesinei sąjungai ir Kauno apskrities policijos ir kitų teisėsaugos darbuotojų profesinei sąjungai dėl išankstinio sutikimo skiriant tarnybines nuobaudas, pridėdant tarnybinio patikrinimo išvados kopiją. Iš bylos duomenų matyti, kad minėtas laiškas pasiekė tik vieną adresatą – Vilniaus apskrities ikiteisminio tyrimo įstaigų profesinę sąjungą, o dėl kito adresato jokių duomenų nėra. Kadangi patikimų įrodymų dėl elektroninio laiško gavimo byloje nėra, o atsakovas iki tarnybinės nuobaudos paskyrimo nesiėmė kitų priemonių sutikimui gauti – nesiuntė rašto pakartotinai, nesinaudojo įprastomis registruoto pašto paslaugomis ar panašiai – pirmosios instancijos teismas teisingai vertino situaciją silpnesniosios ginčo šalies naudai ir pagrįstai konstatavo, kad tarnybinė nuobauda pareigūnui paskirta tinkamai neinformavus profesinės sąjungos ir negavus profesinės sąjungos sutikimo.

2017 m. gegužės 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-552/2017

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04794-2015-5

Procesinio sprendimo kategorija 21.2

[Prieiga internete](#)

29. Nacionalinių, Europos Sąjungos ir užsienio institucijų finansinė parama

29.1. Paraiškų administravimas

29.1.2. Išmokų sumažinimas arba neskylimas, kai nesilaikoma teisės aktų reikalavimų

Dėl pakartotinio pažeidimo ir patikros ataskaitos vertinimo

Apžvelgiamos bylos atveju buvo ginčijamas Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) 2014 m. liepos 8 d. sprendimas, kuriuo konstatuota, kad pagal pareiškėjo 2013 metų paraiškos duomenis buvo nustatytas pakartotinis Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų aprašo, patvirtinto 2007 m. liepos 10 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-327 (toliau – Aprašas), pažeidimas, ir kuriuo taikomas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 3D-306 patvirtintos Sankcijų už kompleksinės paramos

reikalavimų pažeidimą taikymo metodikos (toliau – Metodika) 22 punktą bei skiriama jame nustatyta sankcija – paramos išmokos sumą mažinti 100 proc. ir paramos neskirti už kitus kalendorinius metus.

Agentūra nustatė, kad pareiškėjo 2013 metais deklaruoti pievų ir ganyklų plotai, neturintys ūkinių gyvūnų, sudarė 87,79 proc. viso tiesioginėms išmokoms deklaruoto ploto (t. y. daugiau nei 50 proc.), todėl vertino, kad pareiškėjas pažeidė Aprašo 7 punkto reikalavimus – padarė tyčinį pažeidimą. Agentūra, atsižvelgusi į tai, kad pagal 2012 metų paraišką buvo nustatytas toks pat Aprašo 7 punkto tyčinis pažeidimas (Agentūros 2014 m. vasario 14 d. sprendimas), pareiškėjo pažeidimą pagal 2013 metų paraišką vertino kaip pakartotinį tyčinį reikalavimo pažeidimą ir priėmė ginčytą sprendimą.

Byloje ginčas kilo dėl to, ar pareiškėjas buvo tinkamai informuotas apie pažeidimo nustatymą pagal 2012 metų paraišką, nuo ko priklauso, ar pažeidimas pagal 2013 metų paraišką vertintinas, kaip pakartotinis.

Metodikos (redakcija, galiojusi 2013 metų paraiškos teikimo metu) 2.5 punktas įtvirtina pakartotinio reikalavimo pažeidimo sąvoką, pagal kurią – tai to paties geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimo ar standarto, žemės ūkio veiklos valdymo ir (ar) trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimo pažeidimas daugiau negu vieną kartą per trejus metus iš eilės, nors žemės ūkio veiklos subjektas buvo informuotas apie ankstesnius nustatytus reikalavimų pažeidimus ir turėjo galimybę juos pašalinti.

Metodikos 17.4 punkte įtvirtinta, kad tyčiniams reikalavimų pažeidimams priskiriami atvejai, kai pareiškėjo valdoje nustatomas Aprašo 7 punkte nurodytas pažeidimas, kai plotas, kuriame nustatytas minėtas pažeidimas, sudaro daugiau kaip 50 proc. viso tiesioginėms išmokoms deklaruoto ir tinkamo paramai pievų ir ganyklų, nurodytų Aprašo 7 punkte, ploto.

Metodikos 22 punkte įtvirtinta, kad nustačius pakartotinį tyčinį reikalavimo pažeidimą, taikoma sankcija – išmokos suma sumažinama 100 proc., be to, parama neskiriama ir už kitus kalendorinius metus.

LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, nustačius tyčinį Aprašo pažeidimą, Metodikos 22 punkte įtvirtinta sankcija, kaip už pakartotinį tyčinį pažeidimą, taikoma, be kita ko, su sąlyga, jog žemės ūkio veiklos subjektas buvo informuotas apie ankstesnius nustatytus reikalavimų pažeidimus ir turėjo galimybę juos pašalinti (Metodikos 2.5 p.). Ši sąlyga yra taikoma tiek nustačius tyčinius, tiek netyčinius pakartotinius pažeidimus, kadangi aptartas Metodikos 2.5 punktas įtvirtina bendrą sąvokos apibrėžimą pakartotiniam pažeidimui, t. y. šio pažeidimo neskirstant į tyčinį ar netyčinį.

Išnagrinėjusi bylos medžiagą, LVAT teisėjų kolegija, viena vertus, nustatė, kad pareiškėjo Aprašo 7 punkto pažeidimai pagal 2012 metų paraišką buvo nustatyti ir įvertinti tik 2014 m. vasario 14 d. Agentūros sprendime. Antra vertus, atsakovas byloje pateikė 2013 m. kovo 8 d. pranešimą apie patikros vietoje / nuotolinės patikros metu nustatytus neatitikimus Nr. 525, kurio adresatu yra pareiškėjas (byloje nėra pateiktų duomenų, kada su aptariamu raštu buvo supažindintas pareiškėjas). Šio pranešimo priedu esančioje Patikros ataskaitoje, sudarančioje 16 lapų, nurodyti faktiniai patikrinimo duomenys, tam tikri neatitikimai, tačiau nėra padarytų konkrečių ir aiškių išvadų apie pareiškėjo padarytus pažeidimus bei nepateikta nuorodų į teisės aktus, kuriuos pareiškėjas pažeidė. Nors pačioje Patikros ataskaitoje nurodoma, kad patikra yra nepozityvi, tačiau iš jos aiškiai ir konkrečiai neįmanoma nustatyti padarytų pažeidimų bei šių pažeidimų įvertinti teisės aktų kontekste, taip pat – pagal aktualias teisės aktų redakcijas, kadangi, kaip jau buvo minėta, teisinė bazė Patikros ataskaitoje neaptarta, vartojamos nedetalizuotos santrumpos, o vietoje galbūt padarytų pažeidimų – teisės aktų citatos, iš kurių neįmanoma suprasti pažeidimo masto ir esmės (pvz., ar ganyklos, pievos yra blogos agrarinės būklės, ar nenaudojamos gyvuliams ganyti, ar nenušienautos, ar nėra pakankamo gyvulių skaičiaus ir pan.).

LVAT teisėjų kolegija sprendė, kad byloje pateiktas dokumentas – Patikros ataskaita – nėra toks valinio pobūdžio aktas, iš kurio pareiškėjas būtų galėjęs aiškiai ir konkrečiai suvokti savo pažeidimų pobūdį, esmę ir mastą, bei, atsižvelgęs į nustatytus pažeidimus, – atitinkamai koreguoti savo ūkinę veiklą kitais kalendoriais metais. Patikros ataskaita yra tik tarpinis procedūrinis dokumentas, kuriame fiksuojamos tam tikros faktinės aplinkybės. Kadangi šioje ataskaitoje pareiškėjo padaryti pažeidimai nebuvo teisiškai kvalifikuoti ir įvertinti, daryta išvada, kad pareiškėjas iš Patikros ataskaitos negalėjo daryti vienareikšmių išvadų dėl padarytų pažeidimų bei jų vertinimo, t. y. ar patikrinimo metu nustatytos aplinkybės yra / bus vertinamos kaip Aprašo reikalavimų pažeidimas paramos skyrimo bei sankcijų taikymo prasme.

Nagrinėtu atveju teisės aktai įtvirtino Agentūros pozityvią pareigą – imtis aktyvių veiksmų informuojant paraiškos teikėją. Atsakovas pažeidė pareigą tinkamai informuoti pareiškėją apie galimus jo

teisių ribojimus, nesilaikė teisės aktų reikalavimų ir juose įtvirtintos sankcijos taikymo už pakartotinį tyčinį pažeidimą procedūros, neužtikrino gero administravimo principo tinkamo įgyvendinimo – t. y. 2013 m. kovo 8 d. Patikros ataskaitoje nustatęs tam tikras aplinkybes, šias aplinkybes, kaip pažeidimą, įvertino bei sankciją paskyrė tik 2014 m. vasario 14 d. sprendimu, t. y. praėjus daugiau nei vieneriems metams ir pareiškėjui iš esmės nebeturint galimybių nustatytus pažeidimus pašalinti iki teikiant paraišką už kitus kalendorinius metus. Atsižvelgusi į šias aplinkybes, LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad nebuvo įgyvendintas Metodikos 2.5 punkto reikalavimas informuoti žemės ūkio veiklos subjektą apie ankstesnius nustatytus reikalavimų pažeidimus bei nesudaryta galimybė jam šiuos pažeidimus pašalinti, todėl pareiškėjo padarytas pažeidimas pagal 2013 metų paraišką negali būti vertinamas kaip pakartotinis, o byloje ginčytas Agentūros sprendimas turi būti naikinamas. Agentūra įpareigota priimti naują sprendimą dėl pareiškėjui mokėtinos išmokų sumos ir taikomų sankcijų, pareiškėjo padaryto pažeidimo nevertindama kaip pakartotinio.

2017 m. gegužės 25 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-397-438/2017
Teismo proceso Nr. 3-61-3-04139-2014-7
Procesinio sprendimo kategorija 29.1.2

[Prieiga internete](#)

30. Energetika

30.3. Šilumos ūkis

Dėl buto atsijungimui nuo centralizuoto šildymo reikalingų atlikti veiksmų

Šioje byloje kilo ginčas dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos atsisakymo tenkinti pareiškėjo prašymus dėl šildymo būdo pakeitimo. Pareiškėjas kreipėsi į Kauno miesto savivaldybę, siekdamas jam daugiabučiame name priklausantį butą atjungti nuo centralizuotos šildymo sistemos. Byloje pripažinta, kad pareiškėjo prašymai buvo nepagrįsti, be kita ko, dėl to, kad su jais nebuvo pateikti kitų butų savininkų pritarimai.

Byloje ginčytuose Kauno miesto savivaldybės administracijos aktuose taip pat buvo nurodyta, kad pagal Kauno miesto mikrorajonų šilumos tiekimo specialųjį planą, daugiabutis gyvenamasis namas, kuriame yra prašomas atjungti butas, yra centralizuoto šilumos tiekimo zonoje ir pareiškėjo pasirinkta kuro rūšis (dujos) neatitinka Kauno miesto mikrorajonų šilumos tiekimo specialiojo plano. Kauno miesto savivaldybės administracija pažymėjo, kad statybą reglamentuojančiuose teisės aktuose (Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 23 str. 10 d.) yra įtvirtinta pareiga prašymą teikiančiam asmeniui gauti kitų bendraturčių sutikimą, savivaldybė teisės aktuose įtvirtintą pareigą patikrinti, ar projektas nepažeidžia trečiųjų asmenų teisių ir teisėtų interesų, gali įgyvendinti tik gavusi tokių asmenų pritarimus projektui. Pareiškėjo atveju butų savininkai tokio sutikimo neteikia, nes mano, kad pareiškėjo buto atjungimas nuo centralizuotos šildymo sistemos pažeis jų teises ir teisėtus interesus. Atsakovas nurodė, kad negali pritarti buto atjungimui nuo centralizuotos šildymo sistemos.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad statybos teisinius santykius reguliuojančiame Lietuvos Respublikos statybos įstatyme bei jį įgyvendinančiuose poįstatyminiuose teisės aktuose, *inter alia* aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 622 patvirtintame statybos techniniame reglamente STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ bei 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-826 patvirtintame statybos techniniame reglamente STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ (toliau – Reglamentas), buvo nustatytas reikalavimas pateikti statinio bendraturčių sutikimą (Statybos įstatymo 23 str. 10 d.), bendrosios dalinės nuosavybės savininkų rašytinius pritarimus (Reglamento 10 priedo „Privalomi rašytiniai pritarimai projektui iki prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo“ 6 p.). Taip pat byloje pažymėta, kad aiškinant minėtas Statybos įstatymo 23 straipsnio 10 dalies ir Reglamento 10 priedo „Privalomi rašytiniai pritarimai projektui iki prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo“ nuostatas dėl statinio bendraturčių sutikimo ir bendrosios dalinės nuosavybės savininkų rašytinių pritarimų, atsižvelgtina į Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 27 straipsnio, nustatančio šilumos vartotojo daugiabučiame name teises ir pareigas, 6 dalį, nustatančią, kad įgyvendinant šiame ir kituose šio įstatymo straipsniuose numatytas buitinių šilumos ir karšto vandens vartotojų teises bei pareigas dėl <...>, pastato šildymo bei

karšto vandens sistemos valdymo ir naudojimo sprendimai priimami *mutatis mutandis* Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Civilinis kodeksas) 4.85 straipsnyje nustatyta sprendimų priėmimo tvarka. Daugiabučio namo šildymo būdo keitimas kvalifikuojamas kaip daugiabučio namo bendrojo naudojimo objekto pertvarkymas, dėl kurio sprendimą savininkai priima Civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2006 m. rugsėjo 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-480/2006). Civilinio kodekso 4.85 straipsnio 1 dalis (2012 m. gegužės 10 d. įstatymo Nr. XI-2005 redakcija) nustato, kad sprendimai dėl bendrojo naudojimo objektų valdymo ir naudojimo, taip pat dėl naujų bendrojo naudojimo objektų sukūrimo ir disponavimo jais klausimų, priimami butų ir kitų patalpų savininkų balsų dauguma, jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip.

Be to, atsižvelgus į nurodytą teisinį reguliavimą, matyti, kad šiuo atveju aktualios teisės normos nustatė atsakovo pareigą, sprendžiant dėl pareiškėjo prašymo atsijungti nuo centralizuotos šildymo sistemos, patikrinti, be kita ko, ar projektas nepažeidžia trečiųjų asmenų interesų, ar atitinka specialiųjų planų reikalavimus. Pareiškėjui nepateikus namo butų savininkų sutikimo dėl pareiškėjo buto šildymo būdo keitimo, atsakovas neturėjo pagrindo konstatuoti, kad pareiškėjo pateiktas paprastojo remonto aprašas nepažeidžia trečiųjų asmenų interesų, todėl atsakovas iš esmės pagrįstai atsisakė tenkinti pareiškėjo prašymą.

Įvertinus ginčo santykių teisinį reguliavimą ir nustatytas faktines aplinkybes byloje, pripažinta, kad ginčyti Kauno miesto savivaldybės administracijos aktai yra teisėti, ir pirmosios instancijos teismas pagrįstai netenkino skundo reikalavimų.

2017 m. gegužės 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1778-624/2017

Teismo proceso Nr. 3-62-3-01886-2015-5

Procesinio sprendimo kategorijos: 17.7; 30.3

[Prieiga internete](#)

34. Tabako ir alkoholio kontrolė

34.2. Alkoholio kontrolė

Dėl įrodymų, gautų tiriant nusikaltimą, naudojimo nustatant Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimą

Byloje ginčas kilo dėl Tauragės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Pagėgių policijos komisariato viršininko nutarimo, kuriuo UAB „Šilutės prekyba“ pritaikyta ekonominė sankcija – 289,62 Eur bauda už tai, kad pareiškėjui priklausančioje parduotuvėje pardavė nepilnamečiams pardavė alkoholinius gėrimus – po vieną butelį 0,7 litro talpos brendžio „Grand Cavalier“. Klaipėdos apygardos administracinis teismas pareiškėjo skundą atmetė.

Nagrinėtu atveju byloje nebuvo ginčo dėl faktinių aplinkybių, t. y. alkoholio pardavimo nepilnamečiams fakto. Tačiau, apelianto nuomone, nustatant minėtą Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimą, neteisėtai (be bendrovės sutikimo) buvo panaudota vaizdo medžiaga, gauta tiriant pasikėsinimą įsilaužti į UAB „Šilutės prekyba“ priklausančią parduotuvę.

Nagrinėtu atveju Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimas policijos pareigūnų išaiškintas, peržiūrėjus vaizdo medžiagą, gautą atliekant ikiteisminį tyrimą dėl išdaužto pareiškėjo parduotuvės lango. Vaizdo medžiaga gauta iš parduotuvės pardavėjos, siekiant nustatyti asmenis, atsakingus už lango išdaužymą.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, jog Lietuvos Respublikos policijos įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 11 punkte nustatyta, kad policijos pareigūnas, užtikrindamas jam pavestų policijos uždavinių įgyvendinimą, turi teisę įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka bei atvejais reikalauti ir nemokamai gauti iš valstybės bei privačių institucijų informaciją, būtina policijos uždaviniams įgyvendinti. Pagal Policijos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktą, gavęs pranešimą apie daromą nusikalstamą veiką ar kitokį teisės pažeidimą arba pats būdamas įvykio liudininku, policijos pareigūnas privalo imtis neatidėliotinių priemonių užkirsti kelią daromai nusikalstamai veikai ar kitam teisės pažeidimui, įvykio vietai bei įrodymams apsaugoti, nusikalstamos veikos liudininkams nustatyti, sulaikyti ir pristatyti į policijos įstaigą asmenį, padariusį įstatymų uždraustą veiką, bei pranešti apie tai policijos įstaigai.

LVAT teisėjų kolegija darė išvadą, kad šiuo atveju informacija apie teisės pažeidimą gauta teisėtai, nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų. Tyrėja, peržiūradama iš parduotuvės gautą vaizdo medžiagą,

nustačiusi Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimo faktą, apie tai pagrįstai pranešė policijos komisariato viršininkui. Atsižvelgiant į tai, apeliacinio skundo argumentas dėl neteisėto vaizdo medžiagos panaudojimo atmestas kaip nepagrįstas.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2017 m. gegužės 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-432-822/2017

Teisminio proceso Nr. 3-63-3-01415-2015-4

Procesinio sprendimo kategorija 34.2

[Prieiga internete](#)

37. Bausmių vykdymo ir suėmimo sąlygos

37.3. Kalinamųjų ir suimtųjų teisės

Dėl asmens laikymo izoliuotu (vienumoje) ilgą laiką

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl neturtinės žalos, pareiškėjui, jo teigimu, padarytos jį laikant Vilniaus pataisos namuose (toliau – Vilniaus PN, atsakovo atstovas), nes nebuvo tenkintas jo prašymas perkelti į lengvąją grupę, pareiškėjas buvo laikomas izoliuotai, neleidžiant pasinaudoti pasivaikščiavimo teise.

Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad pareiškėjas izoliuotai buvo laikomas dėl savo paties saugumo, baudžiamojoje byloje jį pripažinus specialiuoju liudytoju. Teismo vertinimu, byloje neįrodyta, jog pareiškėjas žalojosi dėl to, jog nebuvo vedamas į lauką. Taip pat nurodė, kad pareiškėjas neatitiko sąlygų, kuomet asmuo gali būti perkeliamas į lengvąją grupę.

LVAT, atsižvelgęs į byloje aktualų teisinį reguliavimą bei byloje susiklosčiusią faktinę situaciją, sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad atsakovo atstovui nebuvo pagrindo skirti pareiškėjui paskatinimo priemonės – pasiūlymo dėl šios priemonės skyrimo nepateikė tokią teisę turintys pareigūnai. Todėl pareiškėjo argumentai, susiję su jo prašymo perkelti į lengvąją grupę netenkinimu, pirmosios instancijos teismo atmesti teisėtai ir pagrįstai.

Bendravimo su artimaisiais aspektu LVAT darė išvadą, kad pareiškėjui turėjo būti suteikta teisė, be kita ko, per du mėnesius gauti vieną pasimatymą, neribotą kiekį laiškų, du kartus per savaitę skambinti. Tačiau pareiškėjas nenurodė, kurios konkrečiai jo teisės, susijusios su bendravimu su artimaisiais, buvo pažeistos, todėl šiuo aspektu pareiškėjo argumentai pagrįstai atmesti.

Dėl pareiškėjo skundo, kad jis nuolat nebuvo vedamas pasivaikščioti (arba vedamas vėlyvu metu nuo 18 iki 20 val.), dėl ko dar skaudžiau jautė izoliacijos (vienumos) keliamus padarinius, LVAT nurodė, jog pareiškėjas buvo laikomas izoliuotai nuo kitų nuteistųjų, kadangi baudžiamojoje byloje pareiškėjui suteiktas specialiojo liudytojo statusas. Apžvelgęs šiuo aspektu aktualų teisinį reguliavimą, LVAT sprendė, kad Vilniaus PN nustatyta imperatyvi pareiga vesti nuteistuosius pasivaikščioti. Ta aplinkybė, jog pareiškėjui baudžiamojoje byloje buvo suteiktas specialaus liudytojo statusas ir jam galbūt galėjo būti daromas neteisėtas poveikis, nesudarė pagrindo Vilniaus PN BVK įtvirtintas taisykles taikyti kitaip arba jų išvis netaikyti. Todėl Vilniaus PN negalėjo apriboti nuteistojo, net jei yra suteiktas specialiojo liudytojo statusas, teisių. Tokiu atveju Vilniaus PN kilo pareiga pataisos namų darbą organizuoti tokiu būdu, kad teise pasivaikščioti galėtų pasinaudoti visi nuteistieji. Šiuo atveju pats atsakovo atstovas patvirtino, kad pareiškėjas buvo nevedamas pasivaikščioti 2015 m. kovo 14 d. (pareiškėjo atsisakymo eiti pasivaikščioti byloje nepateikta). Dėl kitų tikėtinų atvejų (pareiškėjas, aiškindamas savęs žalojimo priežastis, nurodė, jog tai darė dėl negalėjimo išeiti pasivaikščioti, per didelės ir ilgai trunkančios izoliacijos), atsakovo atstovas išvis nepasisakė ir nepateikė duomenų, paneigiančių pareiškėjo nurodomas aplinkybes. Todėl LVAT sprendė, kad buvo pažeidžiama pareiškėjo teisė į pasivaikščiojimus, t. y. nustatyti Vilniaus PN neteisėti veiksmai.

Plačiau pasisakydamas apie pareiškėjo patirtą neturtinę žalą, LVAT pažymėjo, kad asmens laikymas izoliuotu (vienumoje) neribotą ir ilgą laiką neabejotinai sukelia šiam asmeniui neigiamus padarinius, pasireiškiančius depresija, išgyvenimais, socialine atskirtimi, bejėgiškumu bei gali nulemti rimtų psichologinių sutrikimų, t. y. daro įtaką asmens emocinei, protinei ir fizinei gerovei. Nagrinėtoje byloje atsakovo atstovas nepateikė duomenų apie tai, nuo kada pareiškėjui yra taikomos izoliacinės sąlygos, taip pat nenurodė tokių sąlygų taikymo pareiškėjui pabaigos. Bylos faktinės aplinkybės patvirtino, jog

pareiškėjas ne tik nuolat buvo laikomas vienuoje, taip pat – nevedamas pasivaikščioti. LVAT vertinimu, šios aplinkybės sudarė pagrindą spręsti, kad pareiškėjo kalinimo Vilniaus PN situacija, kuomet pareiškėjas neapibrėžtą laiką buvo kalinamas izoliuotai nuo kitų kalinių, jam nesuteikiant galimybių daugiau bendrauti su asmenimis, kurie negalėtų jam daryti neteisėto poveikio, užsiimti kitomis stimuliuojančiomis veiklomis, kompensuojančiomis izoliacijos keliamų padarinių efektą, pareiškėjui nulėmė neturtinę žalą, kuri, be kita ko, galėjo pasireikšti ir dažnu savęs žalojimu bei emociniu nestabilumu.

Pareiškėjo apeliacinis skundas patenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas ir pareiškėjui iš atsakovo Lietuvos valstybės, atstovaujamos Vilniaus pataisos namų, priteista 700 Eur neturtinei žalai atlyginti.

2017 m. gegužės 4 d. nutartis administracinėje byloje A-275-438/2017

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03598-2015-6

Procesinio sprendimo kategorija 20.2.3.2

[Prieiga internete](#)

II. Administracinių bylų teisena

43. Teisė kreiptis į teismą ir jos realizavimas

43.5. Atsisakymas priimti skundą

43.5.2. Kai byla nepriskirtina tam teismui

Dėl skundo dėl pataisos namų veiksmų, sprendžiant lygtinio paleidimo klausimą, teisingumo

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl neturtinės žalos, kurią pareiškėjas kildino iš Alytaus pataisos namų veiksmų, sprendžiant pareiškėjo lygtinio paleidimo klausimą, atlyginimo.

Pareiškėjas skunde teismui prašė priteisti jam 3 000 Eur neturtinės žalos atlyginimą, kadangi dėl Alytaus pataisos namų administracijos veiksmų (neveikimo) laiku nebuvo išspręstas pareiškėjo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos klausimas. Pirmosios instancijos teismas, nenustatęs Alytaus pataisos namų neteisėtų veiksmų, pareiškėjo skundą atmetė.

Remdamasis Specialiosios teisėjų kolegijos praktika, LVAT pažymėjo, kad administraciniam teismui teisingi tik tie ginčai, kurie susiję su bausmę vykdančios institucijos viešojo administravimo veikla, tuo tarpu bendrosios kompetencijos teismui teisingi ginčai, susiję su lygtinio paleidimo vykdymo teisiniais aspektais baudžiamajame procese. Reikalavimai dėl lygtinio paleidimo yra susiję su Baudžiamojo proceso kodekso 360 bei 362 straipsniuose, Bausmių vykdymo kodekso 157 straipsnyje numatytais procedūromis, todėl tokie ginčai nagrinėtini bendrosios kompetencijos teisme.

LVAT pabrėžė, kad pareiškėjo reikalavimas atlyginti neturtinę žalą, kurios atsiradimą jis sieja su Alytaus pataisos namų veiksmais pareiškėjo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos vykdymo procese, yra susijęs su baudžiamuoju procesu ir bausmės vykdymo baudžiamaisiais teisiniais aspektais, o ne su viešojo administravimo teisiniais santykiais, todėl šis pareiškėjo reikalavimas nepatenka į ABTĮ 15 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytą administracinio teismo nagrinėjamų bylų dėl žalos, padarytos viešojo administravimo srityje, atlyginimo kategoriją ir turi būti nagrinėjamas bendrosios kompetencijos teisme.

Pareiškėjo apeliacinis skundas tenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas, byla pagal pareiškėjo skundą atsakovui Lietuvos valstybei, atstovaujamai Alytaus pataisos namų, trečiajam suinteresuotam asmeniui Kalėjimų departamentui prie Teisingumo ministerijos dėl neturtinės žalos atlyginimo perduota nagrinėti Alytaus rajono apylinkės teismui.

2017 m. gegužės 10 d. nutartis administracinėje byloje A-1375-502/2017

Teismo proceso Nr. 3-62-3-00053-2016-1

Procesinio sprendimo kategorijos: 20.2.3.2; 37.3

[Prieiga internete](#)

43.5.1. Kai skundas nenagrinėtinas ABTĮ nustatyta tvarka

43.5.1.1. Aktai ar veiksmai, dėl kurių negalima pateikti skundo administraciniam teismui

Dėl atsisakymo priimti skundą, kai atsakovas panaikina su skundo reikalavimu susijusį teisės aktą

Apžvelgiamoje byloje pareiškėjai teisme siekė iškelti ginčą, susijusį su eiliškumo nustatymu, sudarant piliečių, pageidaujančių naujų žemės sklypų individualiai statybai už Vilniaus miesto savivaldybei iki 1995 m. birželio 1 d. priskirtoje teritorijoje turėtą žemę, sąrašą. Pareiškėjas pateikė skundą, be kita ko, dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – atsakovas, NŽT) sprendimo, kuris buvo priimtas išnagrinėjus pareiškėjų skundą dėl NŽT Vilniaus miesto skyriaus įsakymu patvirtintos pretendentų eilės privaloma išankstine ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka.

Aptartą skundo dalį pirmosios instancijos teismas atsisakė priimti, konstatavęs, kad NŽT Vilniaus miesto skyriaus įsakymas yra panaikintas, taigi nebesukelia pareiškėjams teisinių pasekmių, todėl dėl jo priimtas NŽT sprendimas taip pat teismo laikytas nebesukeliančiu pareiškėjams jokių teisinių pasekmių.

LVAT teisėjų kolegija su tokia pirmosios instancijos teismo pozicija nesutiko ir akcentavo, jog pagal bendrą principą, administracinis teismas skundo priėmimo stadijoje nevertina, ar asmens teisės iš tikrųjų yra pažeistos, ir neturi teisės atsisakyti priimti skundą, konstatavęs, kad asmens teisės nėra pažeistos (kaip nurodė pirmosios instancijos teismas – nebesukelia pareiškėjams teisių ir pareigų).

Pažymėta, kad vien pati aplinkybė, jog su šiuo nuginčyti įsakymu susijęs teisės aktas yra paties atsakovo panaikintas, nelemia išvados dėl galimo pareiškėjų teisės pažeidimo nebuvimo: teismas administracinių aktų teisėtumą tikrina jų priėmimo metu galiojusiu teisės aktu ir buvusių faktinių aplinkybių kontekste ir tik tuomet priima galutinį sprendimą dėl suinteresuotų asmenų teisių pažeidimo. Šios bylos aspektu pažymėta, kad siekiamo nuginčyti įsakymo teisėtumo ir pagrįstumo įvertinimas gali turėti potencialią įtaką ir vėlesniems atsakovo aktams dėl pretendentų eilių sudarymo.

LVAT teisėjų kolegija nurodė, kad pirmosios instancijos teismas skundo priėmimo stadijoje nepagrįstai sprendė, jog NŽT sprendimas nesukelia teisinių pasekmių pareiškėjams, todėl šio skundo reikalavimo priėmimo klausimas grąžintas pirmosios instancijos teismui spręsti iš naujo kartu su išvestiniu pareiškėjų reikalavimu – įpareigoti NŽT Vilniaus miesto skyrių įrašyti pareiškėjus į piliečių, pageidaujančių naujų žemės sklypų individualiai statybai už Vilniaus miesto savivaldybei iki 1995 m. birželio 1 d. priskirtoje teritorijoje turėtą žemę, eilę pagal jų pirminio prašymo pateikimo datą – 1991 m. rugsėjo 24 d.

Atkreiptas dėmesys, kad pareiškėjai, ginčydami NŽT sprendimą, priimtą ginčą nagrinėjant privaloma ikiteismine tvarka, nereiškė reikalavimo panaikinti NŽT Vilniaus skyriaus įsakymo (jo dalies), todėl iš naujo sprendžiant skundo priėmimo klausimą svarstyti skundo trūkumų šalinimo instituto taikymas.

2017 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-490-438/2017

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00943-2017-9

Procesinio sprendimo kategorijos: 43.5.1.1; 43.5.3; 43.6

[Prieiga internete](#)

Dėl galimybės skųsti laikinai galiojusį Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sprendimą

Nagrinėtoje byloje atskiruoju skundu buvo skundžiama pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria nutraukta administracinė byla dėl atsakovo Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Kauno tarnyba) sprendimo panaikinimo.

Nagrinėtoje byloje pareiškėjas siekė nuginčyti Kauno tarnybos sprendimą, kuriuo buvo sustabdyta bendrovės mėsos perdirbimo veikla nuo 2016 m. rugpjūčio 4 d. iki sprendimo „Dėl ūkio subjekto veiklos atnaujinimo“ priėmimo. Tokį sprendimą Kauno tarnyba priėmė 2016 m. rugpjūčio 30 dieną. Taigi pareiškėjo Kauno tarnybos sprendimu bendrovės mėsos perdirbimo veikla buvo sustabdyta nuo 2016 m. rugpjūčio 4 d. iki 2016 m. rugpjūčio 30 dienos. Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad pareiškėjo ginčijamas sprendimas buvo laikino pobūdžio, t. y. veikė ir galiojo tik iki 2016 m. rugpjūčio 30 d., kai Kauno tarnyba priėmė sprendimą, leidžiantį pareiškėjui atnaujinti veiklą, todėl byloje esą nebuvo ginčo dalyko.

LVAT pažymėjo, kad ginčijamame sprendime ne tik buvo konstatuoti Kauno tarnybos nustatyti bendrovės pažeidimai, bet ir suformuluotas reikalavimas sustabdyti bendrovės mėsos perdirbimo veiklą. Taigi minėtas sprendimas pagal formą ir turinį atitiko individualaus administracinio akto sampratą. Aktas priimtas viešojo administravimo subjekto (Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Kauno valstybinės

maisto ir veterinarijos tarnybos), jam įgyvendinant Maisto įstatyme numatytas valstybinės maisto kontrolės funkcijas, kurių vykdymas laikytinas viešojo administravimo veikla, sprendime suformuluoti privalomojo pobūdžio nurodymai (dėl veiklos sustabdymo), adresuoti konkrečiam subjektui (UAB „Judex“). Kauno tarnybos 2016 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. 33SV-279 „Dėl ūkio subjekto veiklos atnaujinimo“ pareiškėjo ginčijamas sprendimas nebuvo panaikintas.

Taip pat LVAT pabrėžė, kad nors pareiškėjas neteikė reikalavimo dėl galimai jo patirtos žalos priteisimo, tačiau tai nereiškia, kad skundžiamo administracinio akto teisėtumo ir pagrįstumo patikrinimas jokių pasekmių pareiškėjui nesukeltų ir neturėtų jokios įtakos pareiškėjo teisėms ir pareigoms. Pareiškėjas tiek paduodamas skundą, tiek ir administracinės bylos nagrinėjimo metu aiškiai išreiškė materialinį teisinį suinteresuotumą ginčijamo akto panaikinimu, jį pakartojo ir atskirajame skunde, nurodydamas papildomus argumentus. Ginčijamu sprendimu buvo konstatuoti pažeidimai ir sustabdyta bendrovės, užsiimančios mėsos perdirbimu, veikla, todėl dėl savo įvaizdžio, reputacijos, verslo partnerių ir vartotojų pasitikėjimo pareiškėjas yra suinteresuotas ginčijamo akto panaikinimu. Todėl šio administracinio akto pripažinimas neteisėtu ir jo panaikinimas galėtų būti tinkama teisminės gynybos priemonė, apsauganti įstatymų saugomus pareiškėjo interesus. LVAT pažymėjo ir tai, kad atsakovas nepaneigė apelianto teiginių, jog sprendimas turės įtakos tolimesnei bendrovės veiklai ir Kauno tarnybos vykdomai pareiškėjo valstybinei maisto ir veterinarinei kontrolei, kadangi galės lemti bendrovės įtraukimą į Nepatikimų maisto tvarkymo subjektų sąrašą.

Atskirasis skundas patenkintas, pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta ir bylą perduota pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš esmės.

2017 m. gegužės 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-456-552/2017

Teismo proceso Nr. 3-62-3-01802-2016-4

Procesinio sprendimo kategorija 53.1

[Prieiga internete](#)

50. Įrodymai ir įrodinėjimas

50.2.4. Specialisto paaiškinimai

Dėl specialisto išvados vertinimo bei paneigimo

Administracinėje byloje nagrinėtas ginčas dėl Visuomenės informavimo etikos komisijos sprendimo, kuriuo pripažinta, kad V. D. publikacijoje „Kvailystes štampuoja kietakakčiai teisėjai“ buvo pažeistos Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso (toliau – Kodeksas) 23 straipsnio nuostatos bei UAB „Lietuvos rytas“ įpareigotas paskelbti šį sprendimą dienraštyje „Lietuvos rytas“.

Ginčo sprendimas grindžiamas išvada, kad publikacijos pavadinime „Kvailystes štampuoja kietakakčiai teisėjai“ yra pavartotos teisėjų darbą menkinančios nepagarbios formuluotės, o tai neatitinka Kodekso 23 straipsnio reikalavimų. Byloje nagrinėtu atveju šalys skirtingai interpretavo bei pateikė priešingus publikacijos pavadinimo „Kvailystes štampuoja kietakakčiai teisėjai“ vertinimus. Pareiškėjo vertinimu, publikacijos pavadinimas atitinka kalbos kultūros reikalavimus, o atsakovo bei trečiojo suinteresuoto asmens vertinimu, publikacijos pavadinimas šių reikalavimų neatitinka.

LVAT pabrėžė, kad pareiškėjas teismui pateikė, o teismas priėmė A. Smetonos, kaip dabartinės lietuvių kalbos specialisto, išvadą, kurioje konstatuota, jog ginčytos publikacijos pavadinimas atitinka kalbos kultūros reikalavimus. Tačiau pirmosios instancijos teismas šia išvada nesirėmė bei ją atmetė, tai motyvuodamas tik tuo, kad ji yra pateikta lingvistiniu, o ne teisiniu aspektu. LVAT nuomone, akivaizdu, kad specialisto išvada galėjo ir turėjo būti duota tik lingvistiniu aspektu, nustatant, ar publikacijos pavadinimas lingvistine prasme atitinka kalbos kultūros reikalavimus, nes teisinį įvertinimą atlieka teismas. Todėl tokia teismo motyvacija, atmetant specialisto išvadą, duotą dėl bylos nagrinėjimo dalyką sudarančio klausimo, yra nepakankama. Įrodymai, kurie yra gauti panaudojus specialias žinias, gali būti paneigiami tik kitų specialių žinių pagalba arba nustačius, kad gaunant šiuos įrodymus, specialias žinias panaudojo nekompetentingas asmuo, buvo panaudoti neteisingi išėities duomenys arba kad buvo pritaikyti netinkami tyrimo metodai. Kadangi pirmosios instancijos teismas tokių argumentų nenurodė, todėl jo sprendimas

negali būti pripažintas pagrįstu, nes teismas, pagal įrodymų vertinimo taisyklių reikalavimus, motyvuotai neatmetęs minėtos specialisto išvados, sprendimą dėl ginčo baigties grindė prieštariniais įrodymais.

LVAT pažymėjo ir tai, kad įrodymų rinkimas bei vertinimas, pasitelkiant specialias žinias, pasižymi tam tikra specifika. Tokie įrodymai paprastai surenkami bei įvertinami teismo posėdžio metu, teismui paskyrus tam tikras ekspertizes ar iškvietus ir išklašius tam tikrus specialistus. Tokios procedūros laikymasis užtikrina visų procesų dalyvių teisę dalyvauti tokio pobūdžio įrodymų rinkime bei vertinime, nes yra sudaromos galimybės visiems proceso dalyviams formuluoti klausimus ekspertams ar specialistams, išreikšti nuomonę dėl ekspertinės įstaigos ar atitinkamo specialisto parinkimo, kuris nešališkai ir objektyviai galės atlikti jam pavestą užduotį ir panašiai. Byloje nagrinėtu atveju A. Smetonos išvada buvo gauta pareiškėjo iniciatyva, publikacijos pavadinimo tyrimo, kalbos kultūros aspektu neatlikus teisme. Tai lėmė, kad pareiškėjas vienas pats suformulavo klausimus specialistui bei pasirinko konkretų asmenį, kuris turės duoti išvadą. Tai reiškia, kad byloje nagrinėtu atveju, priimant į bylą A. Smetonos išvadą, kaip įrodymą, iš kitų proceso dalyvių buvo atimta teisė reikšti nušalinimą šiam asmeniui bei atimta galimybė jiems pasinaudoti kitomis suteiktomis procesinėmis teisėmis šioje srityje.

Apeliacinis skundas tenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir byla perduota pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2017 m. gegužės 18 d. nutartis administracinėje byloje eA-323-438/2017

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-04671-2015-9

Procesinio sprendimo kategorija 27.4

[Prieiga internete](#)